

Analiza porównawcza

Benchmark Analysis

Wskaźniki finansowe

Spółdzielnie mleczarskie w Polsce

Sektor Dużych Przedsiębiorstw*

Analiza za okres: 2019-2020

Gdańsk 31.01.2022

* Obroty > 200 mln zł

WK Consulting

Biuro Doradztwa Biznesowego. Wycena firm

Spis treści

Wprowadzenie do analizy.....	4
Informacje dodatkowe.....	5
Lista analizowanych przedsiębiorstw.....	6
Wskaźniki analizy porównawczej.....	7
Spółdzielnie mleczarskie – Analiza przestrzenna.....	8
Spółdzielnie mleczarskie - Analiza ogólna	9-10
Podsumowanie zarządcze, Sprzedaż.....	11
Podsumowanie zarządcze, Rentowność działalności.....	12
Podsumowanie zarządcze, Struktura finansowania i efektywność inwestycji.....	13
Podsumowanie zarządcze, Sprawność zarządzania kapitałem obrotowym.....	14
Podsumowanie zarządcze, Efektywność kosztów osobowych, struktura kosztów.....	15
Podsumowanie zarządcze, Próg rentowności.....	16
Ranking Max/Min.....	17-18
Wykresy: Sprzedaż produktów/usług/towarów i materiałów.....	19
Wykresy : Przychody operacyjne razem, poz. p. op. i finansowe.....	20
Wykresy: Wynik i rentowność na sprzedaży.....	21
Wykresy: EBIT i rentowność EBIT.....	22
Wykresy: EBITDA, rentowność EBITDA	23
Wykresy :Wynik netto, rentowność netto	24
Wykresy: ROE, ROI.....	25
Wykresy: Suma bilansowa, wartość księgową	26
Wykresy: Wsk zadłużenia i wsk zadłużenia finansowego	27
Wykresy: Obrotowość zapasów i należności handlowych	28
Wykresy: Obrotowość zobowiązań handlowych i cykl konwersji gotówki.....	29
Wykresy : Sprzedaż i wynik na sprzedaży/ koszty osobowe.....	30
Wykresy : Koszty osobowe i materiałów i energii w sprzedaży.....	31
Wykresy : Usługi obce w sprzedaży, marża brutto.....	32
Wykresy: Próg rentowności, Sprzedaż/BEP.....	33
Dane finansowe	34-39
Wskaźniki	40-45
Ranking kompleksowy.....	46-53

Spis danych finansowych

Firma	Strona
Wart-Milk ; OSM Garwolin ; SM Mazowsze	34
OSM Radomsko ; SM Moniecka ; OSM Bieruń	35
OSM Krasnystaw ; SM Ryki ; SM Gostyń	36
OSM Włoszczowa ; OSM Giżycko ; SM Spomlek	37
OSM Sierpc ; OSM Koło ; OSM Łowicz	38
OSM Piątek ; SM Mlekpól ; SM Mlekovita	39

Wprowadzenie do analizy

Prezentujemy pierwsze wydanie jedynego tego typu w Polsce raportu dotyczącego analizy porównawczej wybranych wskaźników ekonomiczno - finansowych (30 wskaźników) przedsiębiorstw zajmujących się produkcją wyrobów mleczarskich.

Podczas wyboru 18 spółdzielni mleczarskich kierowano się następującymi kryteriami :

- Dostępność i przejrzystość danych finansowych za lata 2019-2020
- Roczna sprzedaż powyżej 200 mln zł

Wszelkie dane i informacje finansowe zawarte w niniejszym opracowaniu pochodzą z dokumentacji finansowej analizowanych podmiotów złożonej do KRS, zgodnie z art. 69 ust. 1 Ustawy o rachunkowości .

Celem niniejszego opracowania jest konfrontacja efektywności ekonomicznej oraz modelu zarządzania finansowego danego przedsiębiorstwa w odniesieniu do wybranych firm spośród spółdzielni mleczarskich o obrotach powyżej 200 mln zł. Raport ten można traktować jako pierwszy element procesu doskonalenia efektywności ekonomicznej własnego przedsiębiorstwa i wstęp do pogłębionych analiz porównawczych.

Dokument może również posłużyć jako punkt odniesienia do wyników spółdzielni mleczarskich sektora MŚP prezentowanych w odrębnym raporcie.

Życzę owocnej lektury i zachęcam do współpracy w poszukiwaniu czynników zwiększających wartość Państwa biznesów.

Wojciech Kruszyński

wkuszynski@wkconsulting.com.pl

tel.: 691 912 285

Informacje dodatkowe

W celu uzyskania porównywalności danych sprawozdania finansowe w postaci Rachunku Zysków i Strat zostały przekształcane na układ porównawczy. Umożliwia to analizę struktury kosztów rodzajowych działalności operacyjnej.

Na potrzeby analizy progu rentowności (BEP – Break Even Point) przyjęto założenie, że koszty zmienne działalności podstawowej to:

100% wartości sprzedanych towarów i materiałów + 98% zużycie materiałów i energii + 50% usługi obce + 20% pozostałe koszty

..zaś marża brutto to:

Przychody i zrównane z nimi - Koszty zmienne

Część analizowanych podmiotów przy sporządzaniu RZiS w układzie porównawczym podwójnie ujmuje koszty wytworzenia produktów sprzedawanych we własnej sieci detalicznej. Z jednej strony widnieją one w kosztach operacyjnych rodzajowych oraz po raz drugi w pozycji „Wartość sprzedanych towarów i materiałów”, z drugiej strony korygują pozycję „Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi”. W celu eliminacji tego typu przekłamań, przy wyznaczaniu wskaźników rentowności obrotu oraz struktury kosztów operacyjnych, jako mianownik algorytmu wyznaczania wskaźników przyjęto wyłącznie sumę przychodów ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów.

Lista analizowanych przedsiębiorstw

L.p.	Przedsiębiorstwo	KRS	Siedziba Spółki	Skrót w analizie	Województwo
1	Wart-Milk Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000180751	98-200 Sieradz	Wart-Milk	łódzkie
2	Garwolin Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000052678	08-410 Wola Rębkowska	OSM Garwolin	mazowieckie
3	Mazowsze Spółdzielnia Mleczarska	0000042417	06-330 Chorzele	SM Mazowsze	mazowieckie
4	Radomsko Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000144299	97-500 Radomsko	OSM Radomsko	łódzkie
5	Moniecka Spółdzielnia Mleczarska	0000118962	19-100 Mońki	SM Moniecka	podlaskie
6	Bieruń Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000064370	43-150 Bieruń	OSM Bieruń	śląskie
7	Krasnystaw Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000107925	22-300 Krasnystaw	OSM Krasnystaw	lubelskie
8	Ryki Spółdzielnia Mleczarska	0000056619	08-500 Ryki	SM Ryki	lubelskie
9	Gostyń Spółdzielnia Mleczarska	0000039485	63-800 Gostyń	SM Gostyń	wielkopolskie
10	Włoszczowa Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000125546	29-100 Włoszczowa	OSM Włoszczowa	świętokrzyskie
11	Giżycko Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000119987	11-500 Giżycko	OSM Giżycko	warmińsko-mazurskie
12	Spomlek Spółdzielcza Mleczarnia	0000132004	21-300 Radzyń Podlaski	SM Spomlek	lubelskie
13	Sierpc Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000196210	09-200 Sierpc	OSM Sierpc	mazowieckie
14	Koło Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000041425	62-600 Koło	OSM Koło	wielkopolskie
15	Łowicz Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000093148	99-400 Łowicz	OSM Łowicz	łódzkie
16	Piątnica Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	0000115527	18-421 Piątnica Poduchowna	OSM Piątnica	podlaskie
17	Mlekpól Spółdzielnia Mleczarska	0000045142	19-203 Grajewo	SM Mlekpól	podlaskie
18	Mlekovita Spółdzielnia Mleczarska	0000074309	18-200 Wysokie Mazowieckie	SM Mlekovita	podlaskie

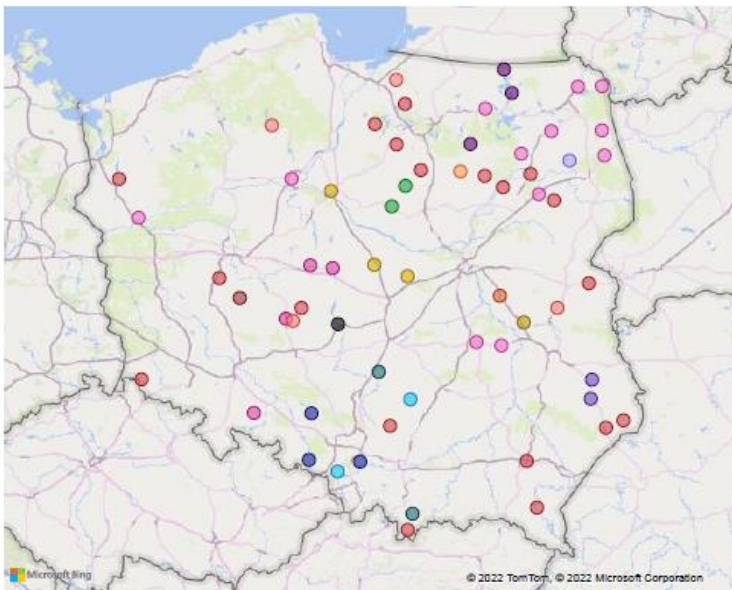
Wskaźniki analizy porównawczej - definicje

Nazwa wskaźnika	Objaśnienia
Przychody ze sprzedaży produktów (mln zł)	Pozycja A.I Rachunku zysków i strat
Przychody ze sprzedaży towarów i mat. (mln zł)	Pozycja A.IV Rachunku zysków i strat
Razem przychody operacyjne (mln zł)	Przychody ze sprzedaży produktów + Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów
Wynik na sprzedaży (mln zł)	Pozycja C Rachunku zysków i strat
Rentowność na sprzedaży (%)	Wynik na sprzedaży / Przychody operacyjne
EBIT (mln zł)	Pozycja F Rachunku zysków i strat (Wynik z działalności operacyjnej)
Rentowność EBIT (%)	Wynik z dział. Operacyjnej / Przychody operacyjne
EBITDA (mln zł)	Wynik z dział. operacyjnej + Amortyzacja - Dotacje -/+ Wynik na sprzedaży majątku -/+ Aktualizacja akt. nief.
Rentowność EBITA (%)	EBITDA/ Przychody operacyjne
Wynik netto (mln zł)	Pozycja L Rachunku zysków i strat
Rentowność netto (%)	Wynik netto / Przychody operacyjne
ROE (%)	Wynik netto / Wartość księgowa (Pozycja A pasywów bilansu). Jeżeli wartość księgowa < 0 to brak wskaźnika
ROI (%)	EBIT / Suma bilansowa
Suma bilansowa (mln zł)	Suma aktywów
Wartość księgowa (mln zł)	Pozycja A pasywów bilansu
Wskaźnik zadłużenia (%)	Kapitały obce / suma bilansowa
Wskaźnik zadłużenia finansowego (%)	Kapitały obce odsetkowe (kredyty, leasingi) / suma bilansowa
Obrotowość zapasów (dni)	Zapasy / Przychody i zrównane z nimi x 365
Obrotowość należności handlowych (dni)	Należności handlowe / Przychody i zrównane z nimi x 365
Obrotowość zobowiązań handlowych (dni)	Zobowiązania handlowe / Przychody i zrównane z nimi x 365
Cykl konwersji gotówki (dni)	Obrotowość zapasów + Obrotowość należności handlowych - Obrotowość zobowiązań handlowych
Sprzedaż/koszty osobowe	Przychody ze sprzedaży produktów/usług + Przychody ze sprzedaży towarów i mat.) / Wynagrodzenia z narzutami
Wynik na sprzedaży/koszty osobowe	Wynik na sprzedaży / Wynagrodzenia z narzutami
Udział kosztów osobowych w sprzedaży (%)	Wynagrodzenia z narzutami / (Przychody ze sprzedaży produktów/usług + Przychody ze sprzedaży towarów i mat.)
Udział kosztów mat. i energii w sprzedaży (%)	Koszty materiałów i energii / (Przychody ze sprzedaży produktów/usług + Przychody ze sprzedaży towarów i mat.)
Udział kosztów usług obcych w sprzedaży (%)	Koszty usług obcych / (Przychody ze sprzedaży produktów/usług + Przychody ze sprzedaży towarów i mat.)
Marża brutto (%)	1 - Koszty zmienne / Przychody i zrównane z nimi
Próg rentowności (BEP) (mln zł)	Koszty stałe / Marża brutto%
Sprzedaż/BEP (%)	Przychody i zrównane z nimi / Próg rentowności
P. p.o. i p.fin. (mln zł)	Pozycja D + Pozycja G Rachunku zysków i strat (Pozostałe przychody operacyjne + Przychody finansowe)
Koszty zmienne	Wartość sprzedanych towarów i materiałów + 98% zużycie materiałów i energii + 50% usługi obce + 20% pozostałe koszty
Koszty stałe	Koszty operacyjne - koszty zmienne

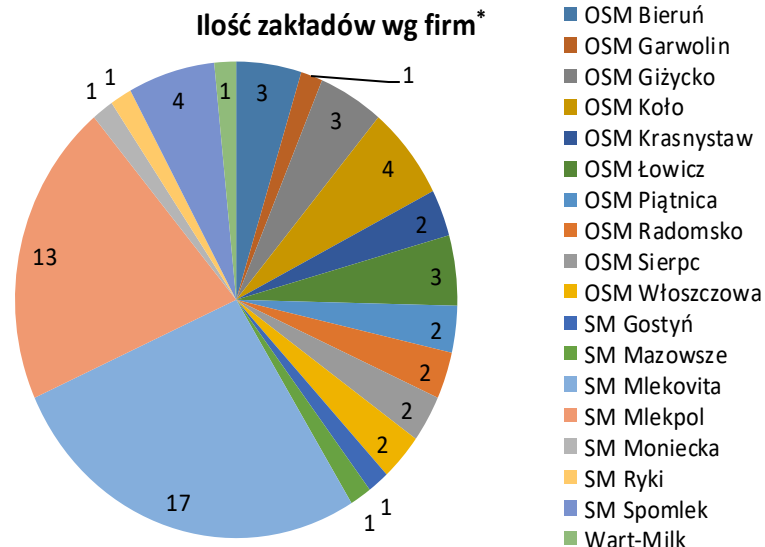
Spółdzielnie mleczarskie – Analiza przestrzenna

Zakłady

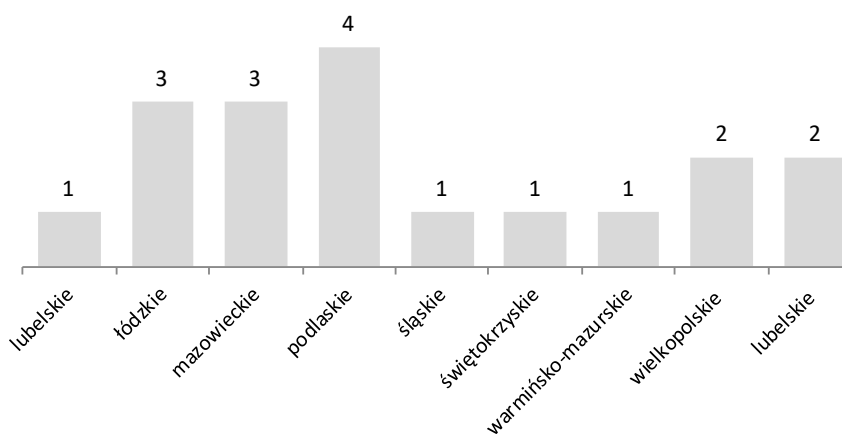
- OSM Bieruń
- OSM Garwolin
- OSM Giżycko
- OSM Koło
- OSM Krasnystaw
- OSM Łowicz
- OSM Piątnica
- OSM Radomsko
- OSM Sierpc
- OSM Włoszczowa
- SM Gostyń
- SM Mazowsze
- SM Mlekovita
- SM Mlekpól
- SM Moniecka
- SM Ryki
- SM Spomlek
- Wart-Milk

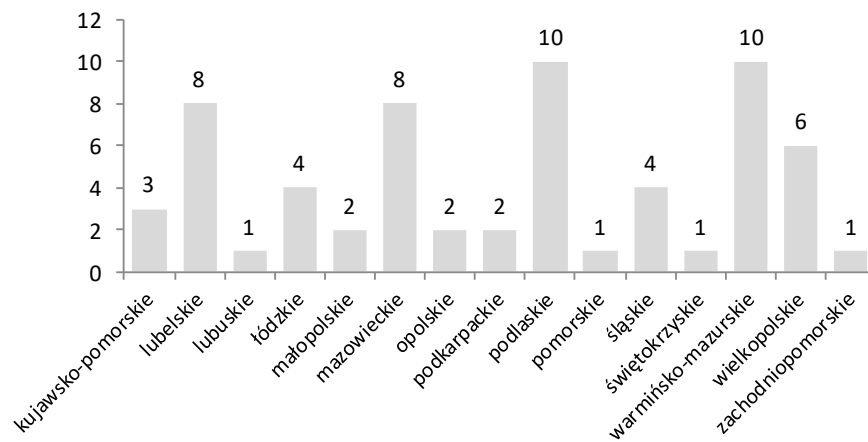
Ilość zakładów wg firm*

Ilość przedsiębiorstw - wg siedzib

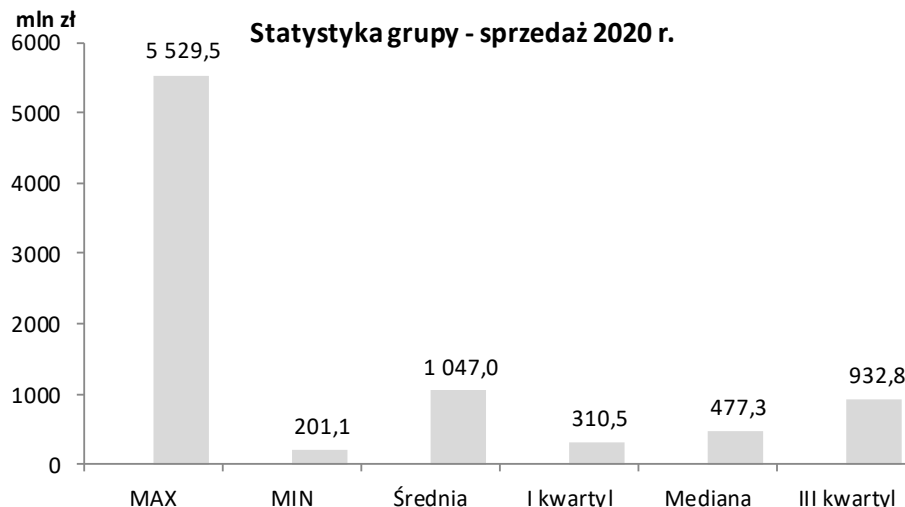
Ilość lokalizacji zakładów*

* Zakłady razem z centralą

Spółdzielnie mleczarskie - Analiza ogólna grupy

Pod względem wielkości przychodów operacyjnych analizowaną grupę należy określić jako bardzo zróżnicowaną – bardziej niż sektor MŚP z branży.

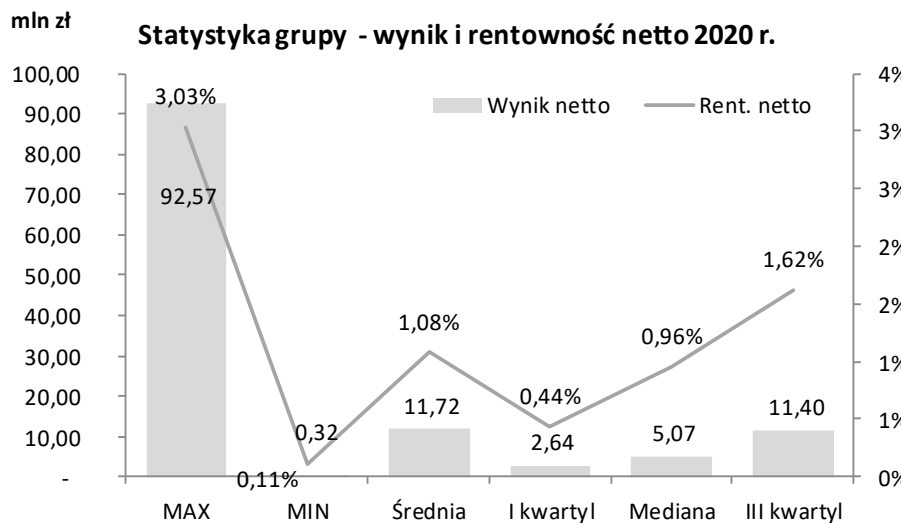
Największe przedsiębiorstwo generowało ponad 5,5 mld zł przychodów, najmniejsze 201 mln zł.

Połowa firm w 2020 roku miała przychody poniżej 477 mln zł, ¼ firm z grupy osiągnęła obroty do 310 mln zł. Jedynie ¼ największych przedsiębiorstw posiadała przychody jednostkowe powyżej 930 mln zł.

Zyskowność sprzedaży netto w 2020 roku była na niskim poziomie, jednak w porównaniu ze spółdzielniami sektora MŚP sytuacja analizowanej grupy jest dużo lepsza – żadne z przedsiębiorstw nie odnotowało straty, natomiast połowa firm generowała zyskowność netto na poziomie ponad 1%.

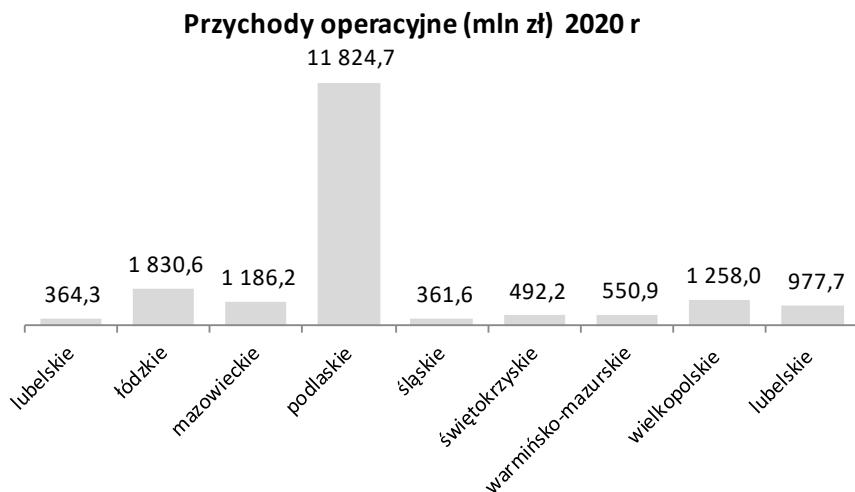
Jedynym pozytywnym zjawiskiem był fakt, że w roku 2020 nastąpiła poprawa zyskowności działalności w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wielkość obrotów przedsiębiorstw nie idzie w parze ze wzrostem zyskowności – największą efektywność generowały firmy o obrotach poniżej 400 mln zł.

Spółdzielnie mleczarskie - Analiza ogólna grupy, cz.2

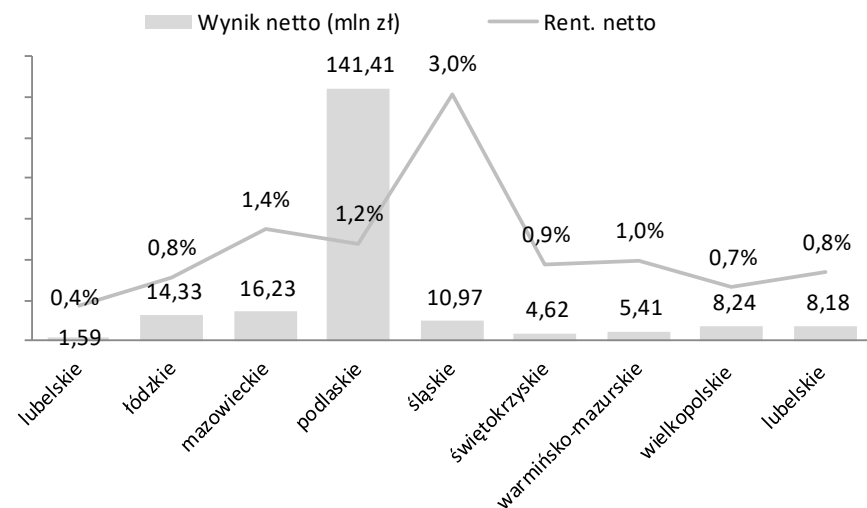
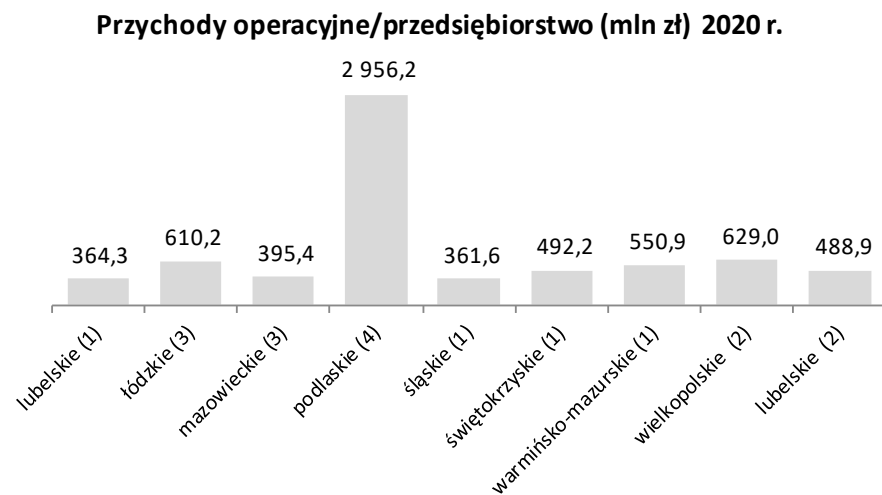
Analizy wg siedzib przedsiębiorstw

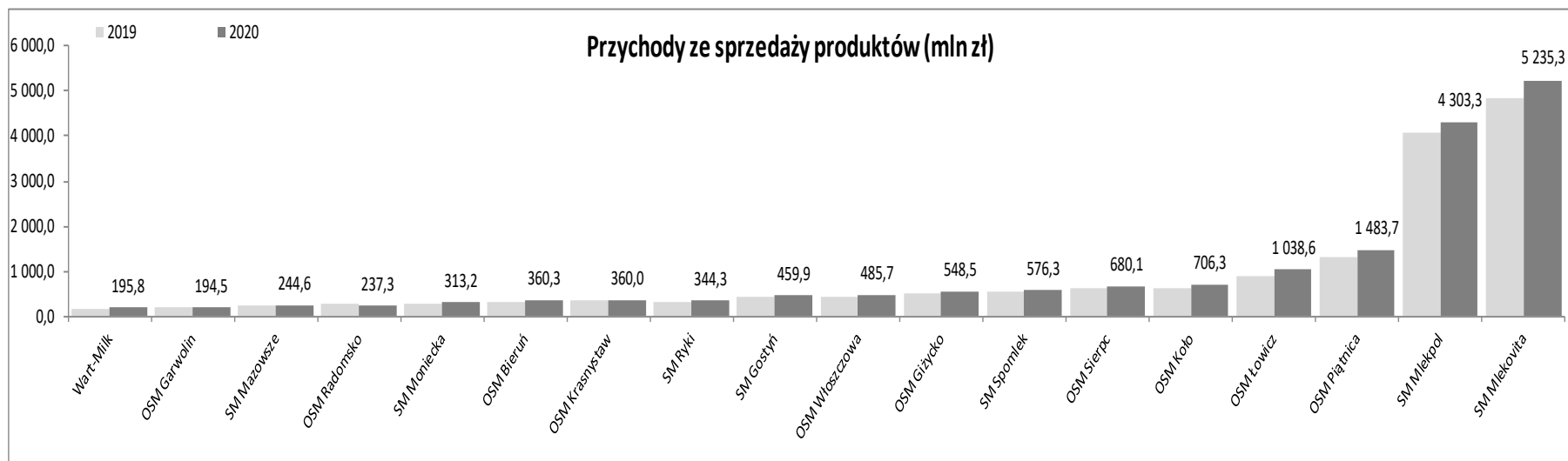
W kategoriach biznesowych (wielkość przychodów) przewaga województwa podlaskiego wynika przede wszystkim z wielkości (Mlekovita i Mlekpól) oraz największej ilości firm.

Największe firmy nie generowały najlepszych zyskowności netto – tutaj lepszy były firmy ze Śląska i mazowieckiego.

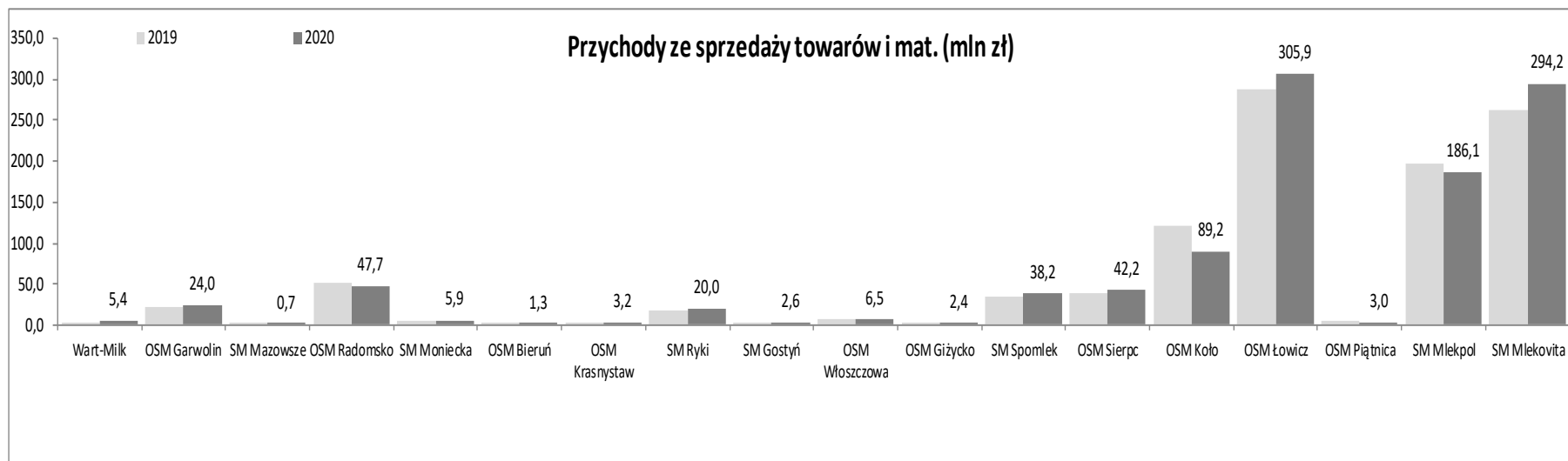
Generalnie jednak efektywność netto sprzedaży była w 2020 roku na poziomie wyższym niż sektora mleczarskiego MŚP. Lepsze zyski są pochodną zarówno skali jak i większego udziału sprzedaży marek własnych i sprzedaży eksportowej.

Wykresy: Sprzedaż produktów/usług/towarów i materiałów

	2019	2020		2019	2020		2019	2020		2019	2020
Max	4 851,2	5 235,3	Min	171,6	194,5	Avg	922,7	987,1	Med	439,7	472,8

	2019	2020		2019	2020		2019	2020		2019	2020
Max	287,9	305,9	Min	0,0	0,7	Avg	59,2	59,9	Med	12,6	13,3

Dane finansowe 1:

	Firma	Wart-Milk Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska		Garwolin Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska		Mazowsze Spółdzielnia Mleczarska	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
Dane podstawowe	Rok						
Przychody i zrównane z nimi	tys. zł	179 081,8	204 810,3	230 089,1	231 470,4	237 103,7	244 259,9
Pozostałe przychody operacyjne	tys. zł	7 438,8	2 828,0	1 548,3	1 145,8	1 873,3	1 236,3
Przychody finansowe	tys. zł	710,3	612,1	275,5	534,1	834,9	663,8
Wynik na sprzedaży	tys. zł	-1 026,5	2 727,6	160,9	375,8	223,5	2 317,2
EBIT	tys. zł	517,5	4 390,8	1 388,0	335,9	1 422,2	3 063,3
EBITDA	tys. zł	3 944,9	7 456,1	4 695,0	4 183,0	4 834,2	5 552,6
Wynik brutto	tys. zł	630,8	3 913,5	1 643,3	870,0	2 249,4	3 726,9
Wynik netto	tys. zł	606,1	3 223,3	1 081,2	534,5	1 695,6	2 995,0
Przychody ze sprzedaży produktów	tys. zł	171 578,3	195 755,5	199 425,4	194 525,1	235 605,2	244 597,5
Przychody ze sprzedaży towarów i mat.	tys. zł	3 106,9	5 385,0	21 784,6	24 019,0	297,2	745,9
Razem przychody operacyjne	tys. zł	174 685,2	201 140,5	221 210,0	218 544,2	235 902,4	245 343,4
Marża na sprzedaży towarów i mat.	tys. zł	401,4	495,5	1 848,6	2 179,4	7,2	60,3
Koszty osobowe	tys. zł	14 741,7	16 866,9	24 872,4	25 069,2	12 060,4	13 010,6
Koszty materiałów i energii	tys. zł	145 184,1	160 471,6	175 391,8	174 329,9	215 389,1	217 733,8
Koszty usług obcych	tys. zł	11 399,4	13 054,5	2 932,1	3 165,4	4 022,8	5 877,2
Pozostałe koszty rodzajowe	tys. zł	1 047,0	1 110,5	1 159,3	798,4	274,1	281,4
Suma bilansowa	tys. zł	70 511,0	75 573,9	106 105,8	105 352,8	102 522,5	106 316,1
Majątek trwały	tys. zł	28 710,2	30 894,9	46 118,5	43 022,7	17 818,2	34 157,0
Majątek obrotowy	tys. zł	41 622,9	44 501,2	59 987,3	62 330,1	75 264,2	63 972,4
Należności krótkoterminowe	tys. zł	27 269,6	23 671,7	20 665,8	18 831,1	20 063,0	22 976,6
Należności handlowe	tys. zł	24 014,1	20 415,6	11 298,4	9 501,6	13 625,9	16 029,5
Zapasy	tys. zł	12 913,0	16 229,9	10 430,9	12 563,1	10 609,4	8 932,7
Środki pieniężne	tys. zł	986,4	3 996,9	27 606,6	29 793,2	43 438,7	30 876,7
Zobowiązania krótkoterminowe	tys. zł	34 199,6	36 306,4	23 731,6	23 370,2	29 619,8	30 867,5
Zobowiązania operacyjne	tys. zł	21 071,8	22 802,0	23 731,6	23 370,2	29 619,8	30 867,5
Zobowiązania handlowe	tys. zł	17 831,9	15 614,5	16 626,1	16 115,1	17 521,3	18 701,3
Wartość księgowa	tys. zł	24 410,1	28 593,1	69 966,1	71 487,2	65 325,5	68 868,2
Zobowiązania finansowe	tys. zł	15 279,5	14 966,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty zmienne	tys. zł	150 895,0	168 901,1	193 517,9	194 425,3	213 437,6	217 059,5
Koszty stałe	tys. zł	29 213,3	33 181,6	36 410,3	36 669,3	23 442,6	24 883,2

Wskaźniki 1:

	Firma	Wart-Milk Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska		Garwolin Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska		Mazowsze Spółdzielnia Mleczarska	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
Wskaźniki efektywności	Rok	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Rentowność na sprzedaży	%	-0,59%	1,36%	0,07%	0,17%	0,09%	0,94%
Marża handlowa	%	12,92%	9,20%	8,49%	9,07%	2,41%	8,09%
Rentowność EBIT	%	0,30%	2,18%	0,63%	0,15%	0,60%	1,25%
Rentowność EBITA	%	2,26%	3,71%	2,12%	1,91%	2,05%	2,26%
Rentowność brutto	%	0,36%	1,95%	0,74%	0,40%	0,95%	1,52%
Rentowność netto	%	0,35%	1,60%	0,49%	0,24%	0,72%	1,22%
ROE	%	2,48%	11,27%	1,55%	0,75%	2,60%	4,35%
ROI	%	0,73%	5,81%	1,31%	0,32%	1,39%	2,88%
Wskaźnik zadłużenia	%	65,38%	62,17%	34,06%	32,14%	36,28%	35,22%
Wskaźnik zadłużenia finansowego	%	21,67%	19,80%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Sprzedaż/koszty osobowe	zł	11,85	11,93	8,89	8,72	19,56	18,86
Wynik na sprzedaży/koszty osobowe	zł	-0,07	0,16	0,01	0,01	0,02	0,18
Udział kosztów osobowych w sprzedaży	%	8,4%	8,4%	11,2%	11,5%	5,1%	5,3%
Udział kosztów mat. i energii w sprzedaży	%	83,1%	79,8%	79,3%	79,8%	91,3%	88,7%
Udział kosztów usług obcych w sprzedaży	%	6,5%	6,5%	1,3%	1,4%	1,7%	2,4%
Marża brutto	%	15,7%	17,5%	15,9%	16,0%	10,0%	11,1%
Próg rentowności (BEP)	tys. zł	185 603,6	189 253,3	229 076,9	229 122,1	234 864,5	223 451,5
Sprzedaż/BEP	%	96,5%	108,2%	100,4%	101,0%	101,0%	109,3%
Udział handlu w sprzedaży	%	1,8%	2,7%	9,8%	11,0%	0,1%	0,3%
Obrotowość należności handlowych	dni	49	36	18	15	21	24
Obrotowość zapasów	dni	26	29	17	20	16	13
Obrotowość zobowiązań handlowych	dni	36	28	26	25	27	28
Cykl konwersji gotówki	dni	39	37	8	9	10	9

Ranking kompleksowy 1:

Miejsce w analizowanej grupie* :

L.p.	Firma/rok	Przychody ze sprzedaży produktów (mln zł)		Przychody ze sprzedaży towarów (mln zł)		Razem przychody operacyjne (mln zł)		Wynik na sprzedaży (mln zł)	
		Miejsce		Miejsce		Miejsce		Miejsce	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
1	Wart-Milk	18	17	15	12	18	18	16	10
2	OSM Garwolin	17	18	8	8	17	17	14	14
3	SM Mazowsze	16	15	17	18	16	16	13	11
4	OSM Radomsko	15	16	5	5	14	15	17	16
5	SM Moniecka	14	14	11	11	15	14	7	7
6	OSM Bieruń	12	11	18	17	13	13	3	4
7	OSM Krasnystaw	11	12	13	13	11	12	11	15
8	SM Ryki	13	13	9	9	12	11	12	13
9	SM Gostyń	10	10	14	15	10	10	6	8
10	OSM Włoszczowa	9	9	10	10	9	9	9	9
11	OSM Giżycko	8	8	16	16	8	8	18	18
12	SM Spomlek	7	7	7	7	7	7	15	5
13	OSM Sierpc	6	6	6	6	6	6	5	6
14	OSM Koło	5	5	4	4	5	5	4	17
15	OSM Łowicz	4	4	1	1	4	4	10	3
16	OSM Piątnica	3	3	12	14	3	3	8	12
17	SM Mlekpól	2	2	3	3	2	2	1	2
18	SM Mlekovita	1	1	2	2	1	1	2	1

* Wg największej wartości danego parametru